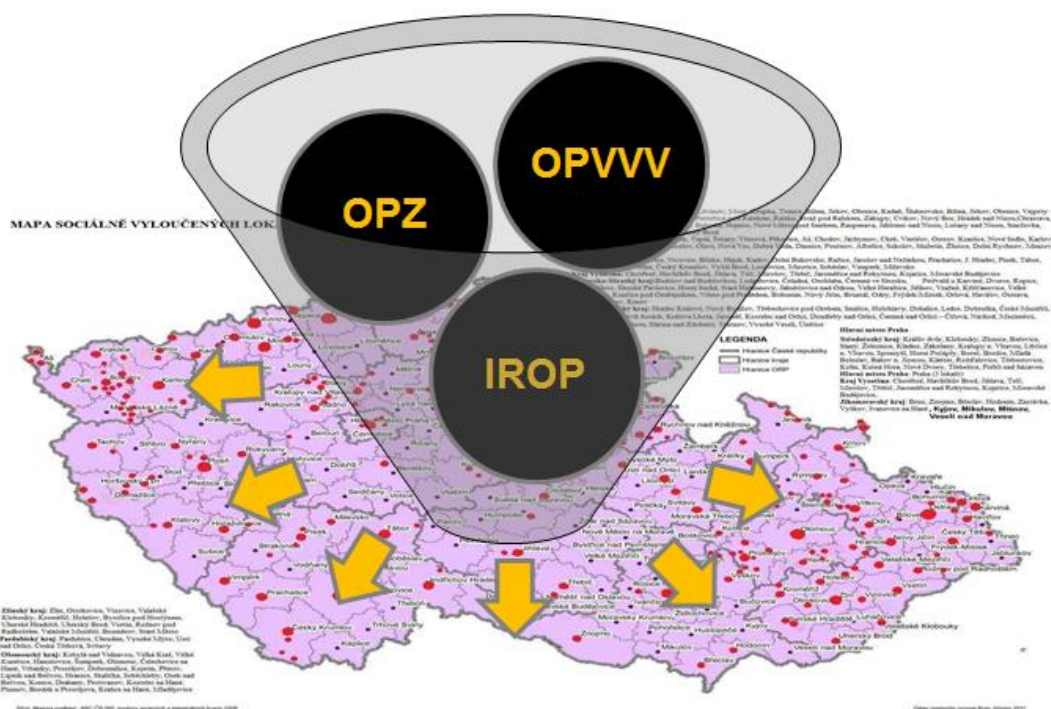

Agentura pro sociální začleňování

Agentura pro sociální začleňování je jedním z odborů Sekce pro lidská práva Úřadu vlády ČR. Zajišťuje podporu obcím v procesu sociální integrace tím, že jim pomáhá při mapování a detailním poznávání problémů sociálně vyloučených lokalit a jejich obyvatel, při přípravě a nastavování dlouhodobějších procesů pro jejich řešení a při získávání financí na tyto postupy.

- Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám – standardně tříletá spolupráce, v jejímž rámci dochází k detailnímu zmapování situace a následné tvorbě strategického plánu. Partneři v lokalitách mají možnost využít zvláštních výzev v Operačním programu Zaměstnanost, Integrovaném regionálním operačním programu a Operačním programu Výzkum, vývoj a vzdělávání s garantovanou alokací (viz schéma níže). Potenciálním žadatelům se otevírá méně konkurenční prostředí a asistence Agentury pro sociální začleňování. Projekty podávané partnery získávají vysoké hodnocení řídicími orgány (MPSV, MŠMT, MMR) a postupují do fáze realizace. Koordinovaný přístup je vhodný spíše pro větší obce s kumulovanými problémy v oblasti sociálního vyloučení.
- Vzdálená dílčí podpora – tematicky i časově méně intenzivní forma podpory. Na základě tzv. plánu vzdálené podpory je po dobu jednoho roku řešen omezený okruh témat. Tato forma podpory je vhodná pro obce řešící menší počet témat, případně obce předem definovanou poptávkou pro činnost Agentury (např. návrh systému sociálního bydlení, rekonstrukce a zahájení činnosti polyfunkčního komunitního centra, zmapování problému bezdomovectví a návrhy řešení situace apod.).

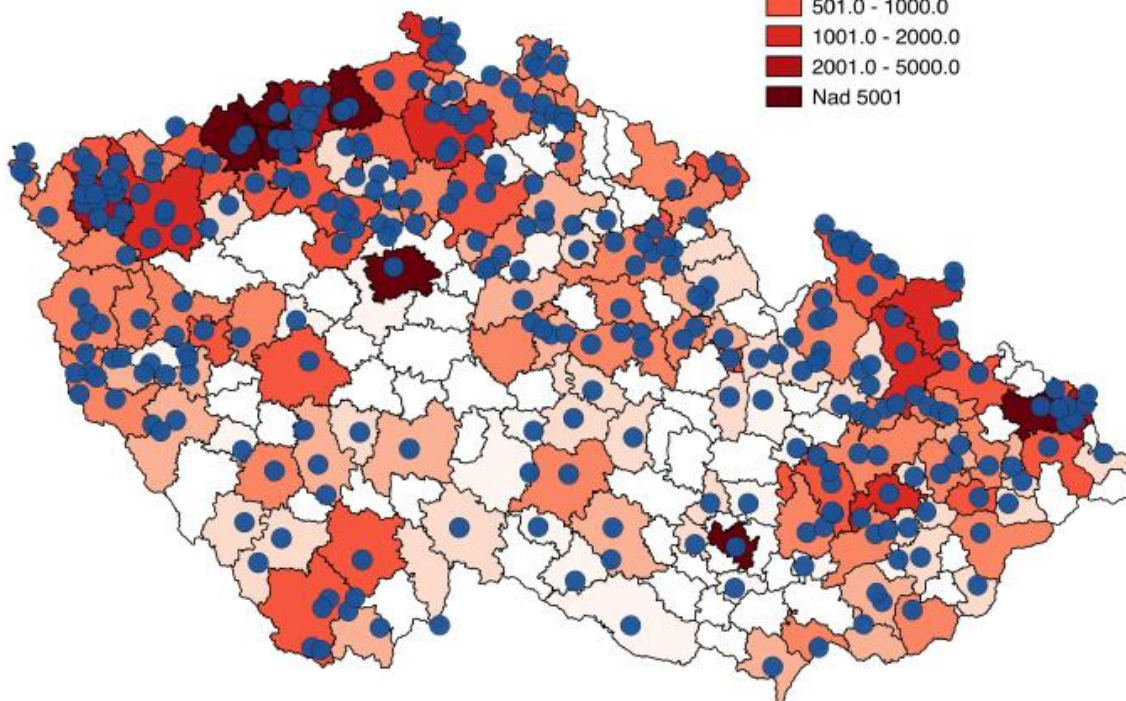
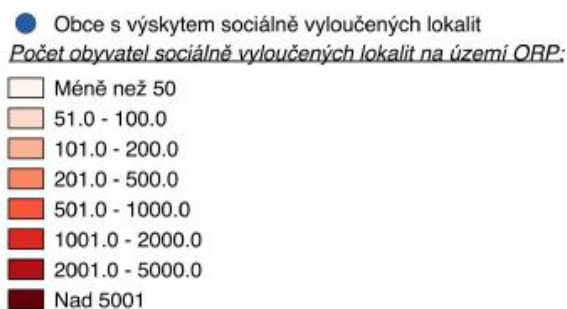
Vedle činnosti přímo v lokalitách organizuje Agentura pro sociální začleňování odborně-vzdělávací akce pro své partnery. Příkladem jsou tzv. projektové dny, kde je vytvořen prostor pro setkání potenciálních žadatelů do Operačního programu Zaměstnanost s představiteli MPSV. Pro žadatele z Karlovarského kraje byl uspořádán projektový den 26. září 2016 v Karlových Varech.

Sociálně vyloučené lokality v Karlovarském kraji

Podle posledního průzkumu¹ z roku 2015 se v České republice nacházelo 606 sociálně vyloučených lokalit a 700 ubytoven, ve kterých žilo přibližně 100 000 osob. Oproti roku 2006 se tak počet sociálně vyloučených lokalit téměř zdvojnásobil, řada přičemž byl patrný nárůst zejména v menších obcích s hůře fungující infrastrukturou. Obyvatelé lokalit, mezi kterými roste podíl neromské populace, se vykazují nízkou úrovní dosaženého vzdělání, vyšší mírou zadlužení, nezaměstnaností či nejistotou a krátkodobou prací. Většina z identifikovaných lokalit se nacházela ve „strukturálně postižených regionech“ – Moravskoslezském, Ústeckém a Karlovarském kraji.

Obce s výskytem identifikovaných sociálně vyloučených lokalit na území ČR

Obce se sociálně vyloučenými lokalitami identifikované v rámci Analýzy sociálně vyloučených v ČR a území obcí s rozšířenou působností (ORP) podle počtu obyvatel sociálně vyloučených lokalit.

Zdroj: Analýza sociálně vyloučených lokalit v České republice (2015), str. 35.

¹ Data převzata z Analýzy sociálně vyloučených lokalit v České republice (GAC 2015).

Vývoj v Karlovarském kraji do velké míry kopíruje obecné trendy v otázce sociálního vyloučení v České republice. Karlovarský kraj vykazuje mezi lety 2006 a 2014 nejvyšší relativní nárůst počtu sociálně vyloučených lokalit na svém území, a to z původních 18 na 61. Třetina z těchto lokalit (21) se nachází v území ORP Sokolov. Statistické ukazatele dlouhodobě upozorňují na horší situaci v regionu. Téměř 16 % obyvatel Karlovarského kraje je v roce 2017 v exekuci (průměr ČR 9,33 %), míra nezaměstnanosti je v roce 2017 3,3 % (průměr ČR 2,9 %) a podíl osob s pouze základním vzděláním je nejvyšší v ČR (22,4 % oproti 17,6 % pro ČR²).

Kraj	Počet lokalit		
	2006	2014	Index změny
Hl. město Praha	6	7	1,17
Jihočeský	16	38	2,38
Jihomoravský	11	28	2,55
Karlovarský	18	61	3,39
Královéhradecký	25	36	1,44
Liberecký	26	48	1,85
Moravskoslezský	28	72	2,57
Olomoucký	27	62	2,3
Pardubický	15	24	1,60
Plzeňský	17	42	2,47
Středočeský	36	64	1,78
Ústecký	63	89	1,41
Vysočina	11	13	1,18
Zlínský	11	22	2,00
CELKEM	310	606	2,01

Kraj	Počet obyvatel SVL			Průměr za lokalitu		
	2006	2014	Index	2006	2014	Index
Hl. město Praha	9000 - 9500	5400 - 7400	0,79	1433	971	0,68
Jihočeský	1500 - 2000	2000 - 2600	1,05	131	58	0,44
Jihomoravský	5000 - 5500	8000 - 9500	0,31	491	61	0,12
Karlovarský	3500 - 4000	6000 - 8000	2,21	183	120	0,65
Královéhradecký	2000 - 2500	2500 - 3000	1,29	84	75	0,89
Liberecký	2000 - 2500	3000 - 4000	1,74	81	77	0,95
Moravskoslezský	10 000 - 10 500	19 000 - 23 000	2,07	393	317	0,81
Olomoucký	4500 - 5000	3000 - 5000	0,91	159	63	0,39
Pardubický	1000 - 1500	1500 - 2000	1,36	93	79	0,85
Plzeňský	1500 - 2000	2000 - 3000	1,32	112	60	0,53
Středočeský	3000 - 3500	4000 - 5500	2,10	83	98	1,18
Ústecký	21 000 - 22 000	36 000 - 38 500	2,0	333	471	1,41
Vysočina	1500 - 2000	600 - 1000	0,75	145	92	0,63
Zlínský	500 - 1000	2000 - 2500	2,38	73	86	1,19
CELKEM	60 000 - 80 000	95 000 - 115 000	1,56	271	188	0,77

Vývoj počtu obyvatel sociálně vyloučených lokalit a jejich, převzato z Analýzy sociálně vyloučených lokalit (2015), str. 34 a 35.

² ČSÚ (2011). Územní rozdíly v úrovni vzdělanost obyvatelstva v ČR
(<https://www.czso.cz/documents/10180/20536250/17023214a04.pdf/e4fe0c99-0c5a-49ee-8d54-cbda60892f1e?version=1.1>).

Dostupné údaje z let 2006 a 2015 ukazují nárůst počtu lokalit i jejich obyvatel. Sociální vyloučení se přesouvá do menších lokalit (přibližně 25-50 osob) a menších obcí do 5000 obyvatel. Většina sociálně vyloučených osob ale stále žije ve městech s více než 20 000 obyvateli.

Agentura pro sociální začleňování v Karlovarském kraji

Agentura pro sociální začleňování působí v obcích Karlovarského kraje od svého počátku v roce 2008. Město Cheb byl jednou ze 13 pilotních lokalit, které se zapojily do spolupráce mezi lety 2008–2010. V následujících letech se k Chebu (spolupráce 2008-2012) dále připojily obce Nové Sedlo (2013-2015), Jáchymov (2011-2013) a lokalita Toužim – Teplá (2011-2013).

Od roku 2015 se v Karlovarském kraji zapojilo pět obcí, příp. skupin obcí do Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám (Kraslice, Žluticko, Rotava/Nová Ves, Sokolov, Chodov) a jedno město přistoupilo do vzdálené dílčí podpory (Karlovy Vary). V současné době Agentura pro sociální začleňování nabízí spolupráci i dalším obcím, a to v režimu vzdálené podpory i koordinovaného přístupu.

Systémové zajištění sociálního začleňování/Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se SVL v Karlovarském kraji	
Lokalita	Platnost strategického plánu
Kraslice	2014–2016, 2016–2019
Rotava – Nová Ves	2018–2020 (připravován)
Sokolov	2012–2014, 2017–2019
Žluticko	2013–2015, 2016–2018
Chodov	2015–2017
Karlovy Vary (vzdálená dílčí podpora)	2016–2017

Přehled obcí ve spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování

Karlovy Vary (vzdálená dílčí podpora)

Statutární město Karlovy Vary vstoupilo do vzdálené dílčí podpory s požadavkem spolupráce při naplňování části Integrovaného plánu rozvoje území Karlovy Vary s primárním zaměřením na oblast sociálního bydlení. Zástupci Agentury zmapovali situaci ohledně otázky sociálního bydlení v aglomeraci IPRÚ a zpracovali je do tzv. podkladové analýzy. Informace byly využity při přípravě projektu „Koordinace v Karlových Varech – koncepční přístup při prevenci a řešení sociální exkluze“, který svou výší přesahuje 3 miliony korun. Závěry hodnotící komise vyzdvihly detailní zmapování situace v analýze, která tak přispěla k úspěchu žádosti.

Zpracované materiály k lokalitě:

- Plán vzdálené dílčí podpory Statutárního města Karlovy Vary pro rok 2017
- Podkladová analýza bydlení IPRÚ Karlovy Vary

Chodov

Lokální partnerství Chodov bylo poprvé ustanoveno v roce 2014. Přestože je problematika sociálního vyloučení rozprostřena po celém městě, tak lze vymezit dvě lokality s vyšší koncentrací sociálních problémů. Za prvé jde o sídliště u KASSu, za druhé o části města Železný dvůr a Pod Železným dvorem. Analýza obce označila za primární problém zadluženost, zejména pak v oblasti bydlení. Strategický plán odrážel tato zjištění a zahrnoval cíle v oblasti dluhů. Důležitou součástí plánu byly i cíle zvyšování nabídky nízkokvalifikovaných pracovních míst, nebo zajištění služeb pro osoby závislé na návykových látkách.

Schválené projekty v rámci koordinovaného přístupu:

Název projektu	Žadatel	Zaměření	Výše projektu	Počet podpořených osob
Komplex sociální a pracovní integrace	Rubikon centrum	Zapojení osob propuštěných z výkonu trestu na pracovní trh, řešení zadluženosti	4 480 509 Kč	86
Prevence a sanace dluhů obyvatel Chodova ohrožených ztrátou bydlení	Město Chodov	Dluhové poradenství a oddlužení, prevence ztráty bydlení	2 741 215 Kč	230
Sociální služby pro Chodov	Člověk v tísni	Sociální služby	6 465 195 Kč	180 osob a 60 rodin
Společná cesta - Jekhetano drom	Khamoro o.p.s.	Sociální služby, nízkoprahový klub	5 419 412 Kč	120

Anotace projektů

- Komplex sociální a pracovní integrace: Projekt má za cíl připravit účastníky pro vstup na legální trh práce se zaměřením na osoby s trestní minulostí. Pro účastníky je mj. připraveno dluhové poradenství, či možnost krátkodobého zaměstnání u realizátora projektu.
- Prevence a sanace dluhů obyvatel Chodova ohrožených ztrátou bydlení: V rámci projektu je zřízena protidluhová poradna pro obyvatele Chodova. Současně dojde k zabezpečení činnosti terénních sociálních pracovníků, kteří se podílejí na prevenci ztráty bydlení a včasné detekci zadlužení.
- Sociální služby pro Chodov: Cílem projektu je podpora a pomoc jednotlivcům a rodinám v obtížné životní situaci s pomocí sociálních služeb terénní program a sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi.
- Společná cesta - Jekhetano drom: Projektem je podpořena činnost nízkoprahového zařízení pro děti a mládež se zaměřením na dospívající starší 15 let. Aktivity zařízení přispívají ke

zvýšení motivace ke vzdělávání, vstupu na trh práce a prohlubování sociálních kompetencí. U cílové skupiny dojde ke snížení rizika sociálně nežádoucích jevů.

Zpracované materiály k lokalitě:

- Situační analýza města Chodov (2015)
- Strategický plán sociálního začleňování města Chodov na období 2015 – 2018

Kraslice

Sociální vyloučení je v Kraslicích soustředěno do několika ulic, do kterých se v průběhu posledních let přistěhoval vyšší počet sociálně vyloučených osob. Mezi nejčastější identifikované problémy byla zařazena zadluženost a vysoký počet probíhajících exekucí, případně pak narušování občanského soužití. Vzhledem k perifernímu postavení lokality se zde setkáváme i s horší dostupností sociálních služeb, kdy zde řada služeb chybí zcela, či fungují s omezenou kapacitou. Na tyto i další problematické oblasti reagoval Strategický plán sociálního začleňování města Kraslice 2016-2019. Režim koordinovaného přístupu byl po třech letech ukončen v září 2017. Po dobu následujícího roku bude poskytována tzv. vzdálená dílčí podpora, jež je zaměřena mj. na asistenci při budování centra sociálních služeb nebo rozšiřování sociální ekonomiky.

Schválené projekty v rámci koordinovaného přístupu:

Název projektu	Žadatel	Zaměření	Výše projektu	Počet podpořených osob
Spolu a lépe - poradenství pro Kraslice	Člověk v tísni	Sociální služby	6 801 255 Kč	210
Aktivizační, asistenční a motivační program pro uplatnění cílové skupiny na trhu práce	Město Kraslice	Posílení zaměstnanosti	3 490 150 Kč	60
Terénní sociální práce v Kraslicích	Kotec o.p.s.	Sociální služby	5 141 087 Kč	145
Rekonstrukce a vybavení dílen, centra odborné přípravy (ŠŠ, ZŠ A MŠ Kraslice)	Město Kraslice	Investiční projekt, rekonstrukce školních učeben	5 792 022 Kč	-

Anotace projektů:

- Spolu a lépe – poradenství pro Kraslice: Projektem je zajištěn chod sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, která nabídne 50 rodinám pomoc v oblasti zaměstnání, bydlení, nebo zadluženosti. Projekt dále zajišťuje dluhové a kariérní poradenství pro 180 osob.
- Aktivizační, asistenční a motivační program pro uplatnění cílové skupiny na trhu práce: Cílem projektu je příprava účastníků na trh práce. Kombinací poradenství a tzv. tréninkových pracovních míst u lokálních zaměstnavatelů se zlepší přístup klientů k legálnímu zaměstnání. Po absolvování programu budou klienti dále propojeni s potenciálními zaměstnavateli.
- Terénní sociální práce v Kraslicích: Mezi aktivity je zařazen provoz terénní sociální práce a adiktologické poradenství pro abstynující uživatele návykových látek. Pracovníci projektu pomáhají klientům např. v oblasti zadlužení, nevhodného bydlení, získání zaměstnání, či dlouhodobé udržení abstinence.
- Rekonstrukce a vybavení dílen, centra odborné přípravy (ŠŠ, ZŠ A MŠ Kraslice):

Zpracované materiály k lokalitě:

- Situační analýza Kraslice (2013)
- Strategický plán sociálního začleňování města Kraslice 2016–2019

Rotava a Nová Ves

Obce Rotava a Nová Ves patří k nejnovějším lokalitám, které přistoupily do spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování. Na začátku roku 2018 se lokalita nacházela ve fázi přípravy strategického plánu

Sokolov

Město Sokolov zahájilo v pořadí již druhou spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování v roce 2015. V posledních letech se situace v Sokolově dynamicky vyvíjela, zejména ke vztahu k otázce bydlení. Ulice Hornická a Heyrovského, kde v minulosti žily ve vyšší míře sociálně vyloučené osoby, jsou v současnosti z velké části vyprázdněné. Díky migraci z okolních obcí i v rámci Sokolova naopak posílily lokality u vlakového nádraží, nebo nově na sídlišti Michal. Oblast společně s prevencí kriminality se stala prioritami pro strategický plán na roky 2017-2019. Vzhledem ke koncentraci problému tzv. obchodu s chudobou v obci byla zajištěna intenzivní komunikace mezi vedením města a Sekce pro lidská práva i dalšími relevantními státními institucemi.

Schválené projekty v rámci koordinovaného přístupu:

Název projektu	Žadatel	Zaměření	Výše projektu	Počet podpořených osob
Zapojování osob ze sociálně vyloučených lokalit do práce bezpečnostních	Město Sokolov	Prevence kriminality, asistenti prevence kriminality	11 486 920 Kč	min. 12 ³

³ Počet podpořených osob odpovídá počtu asistentů prevence kriminality.

složek v Sokolově				
Učíme se být spolu, bez dluhů a násilí	Pomoc v nouzi, o.p.s.	Práce s rodinami, řešení zadlužení	3 469 425 Kč	52
Poradenské činnosti KOTEC Sokolov	Kotec, o.p.s.	Terapeutické činnosti, prevence relapsu užívání drog	2 286 937 Kč	75

Anotace projektů

- Zapojování osob ze sociálně vyloučených lokalit do práce bezpečnostních složek v Sokolově: Projekt je zaměřen na zlepšení pocitu bezpečí v Sokolově pomocí rozšíření činnosti asistentů prevence kriminality Městské policie Sokolov. Díky projektu bude zabezpečena práce celkem 12 asistentů, kteří budou pracovat ve dvou směnách v sociálně vyloučených lokalitách.
- Učíme se být spolu, bez dluhů a násilí: Díky projektu bude podpořeno přes 20 rodin s narušenými vnitřními vazbami, či historií domácího násilí. Rodinám bude poskytnuta asistence při zlepšení jejich fungování a stabilizaci zázemí. Financováno bude i rozšíření činnosti dluhové poradny.
- Poradenské činnosti KOTEC Sokolov: Cílem projektu je poskytování dlouhodobé terapeutické služby, které mají pomoci klientům udržet výsledky sociálních služeb. Aktivita jsou zaměřené zejména na abstinující uživatele návykových látek.

Zpracované materiály k lokalitě:

- Strategický plán sociálního začleňování města Sokolov 2017–2019
- Vstupní analýza města Sokolov (2016)
- Bydlení ve městě Sokolov. Analýza sociálně vyloučených lokalit a bezdomovectví se zřetelem na bydlení (2017)

Žluticko

Agentura pro sociální začleňování působila ve Žluticích od roku 2013. Po zahájení koordinovaného přístupu byla lokalita rozšířena o nedalekou obec Valeč. Sociální vyloučení je zde rozprostřeno po celém území obce, nelze vymezit přesně ohraničené sociálně vyloučené lokality. Obecně se na Žluticku setkáváme s nepříznivou vzdělanostní strukturou a omezenými pracovními příležitostmi. Místní obyvatelé jsou nuceni za zaměstnáním dojíždět do okolních měst i přes horší dopravní dostupnost regionu. V oblasti bydlení je situace komplikována malou intenzitou nové výstavby a špatným technickým stavem existujících budov. Plánované aktivity reagovaly na hlavní identifikované problémy. Z důvodu dostupnosti byly preferovány terénní služby, díky čemuž jsou dostupné pro širší okruh klientů. S pomocí programů finanční a dluhové gramotnosti, či pracovního poradenství mají být snižovány překážky vstupu na legální trh práce. S podporou zaměstnanosti se počítá i do budoucna rozšířením sociálního podnikání v zapojených obcích. Investice jsou plánovány i v oblasti komunitního života a budování komunitního centra.

Schválené projekty v rámci koordinovaného přístupu:

Název projektu	Žadatel	Zaměření	Výše projektu	Počet podpořených osob
Terénní program Žlutice, Valeč včetně místních částí obcí	Světlo Kadaň	Sociální služby	4 575 110 Kč	100
(NE)Máš na to?	LEADER ACADEMY o.p.s.	Navyšování finanční gramotnosti, individuální dluhové poradenství	1 883 500 Kč	60
KROK ZA KROKEM	LEADER ACADEMY o.p.s.	Navyšování finanční a právní gramotnosti, zvyšování pracovních kompetencí	3 245 406 Kč	48
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi na Žluticku a Valečsku	SOS dětské vesničky, z.s.	Sociální služby	1 894 987 Kč	25 rodin
Sociální a poradenské služby Žlutice – Valeč	Člověk v tísni, o.p.s.	Prevence zadlužení, sociální služby	4 030 410 Kč	85

Anotace projektů:

- Terénní program Žlutice, Valeč včetně místních částí obcí: V projektu dojde k zajištění chodu terénní sociální práce. Projekt počítá s podporou 100 osob v oblastech udržení bydlení, zaměstnanosti a řešení zadlužení.
- (NE)Máš na to?: Projekt nabízí programy právní a finanční gramotnosti doplněné individuálním poradenstvím.
- KROK ZA KROKEM: Projekt podporuje klienty ve vstupu na trhu práce pomocí poradenství a nabídky tréninkových pracovních míst.
- Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi na Žluticku a Valečsku: Díky projektu bude podpořeno fungování sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi s cílem stabilizace rodinného prostředí a prevence odebírání dětí do ústavní péče.
- Sociální a poradenské služby Žlutice – Valeč: Projekt zabezpečuje fungování sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi v lokalitě společně s dluhovým poradenstvím. Podpořeno bude celkem 85 osob.

Zpracované materiály k lokalitě:

- Situační analýza Žlutice (2013)
- Strategický plán sociálního začleňování Žluticko 2016–2018

Shrnutí činnosti Agentury pro sociální začleňování v Karlovarském kraji

- ASZ působila od roku 2015 v pěti obcích v režimu koordinovaného přístupu a v jedné obci formou vzdálené dílčí podpory
- Ve všech šesti spolupracujících obcích byl vypracován strategický dokument a byl uskutečněn minimálně jeden výzkum v oblasti sociálního vyloučení
- Díky koordinovanému přístupu bylo přerozděleno celkem 67 411 521 Kč v neinvestičních projektech a 5 792 022 Kč v investičních projektech
- Obce Karlovarského kraje získaly podporu ve výši 23 510 307 Kč
- Nejčastějším typem podporovaných aktivit jsou terénní sociální služby
- ¼ z úspěšných projektů je realizována obcemi, zbytek jsou realizovány neziskovými organizacemi
- Díky koordinovanému přístupu získá podporu více než 1400 obyvatel Karlovarského kraje
- Střední škola v Kraslicích rekonstruovala učebnu odborného vzdělávání a rozšířila tak svou nabídku

Průběh rekonstrukce učeben v Kraslicích

